

Baruch Taub <baruchtaub120@gmail.com>

PARSHAT SHLACH 5782

1 message

Baruch Taub <baruchtaub120@gmail.com>
To: Rabbi Taub <baruchtaub120@gmail.com>

Sun, Jun 12, 2022 at 4:36 PM

1. רש"י במדבר פרשת שלח פרק יג פסוק ב.

(ב) שלח לך אנשים - למה נסמכהא פרשת מרגלים לפרשת מרים, לפי שלקתה על עסקי דבה שדברה באחיה, ורשעים הללו ראו ולא לקחו) מוסר:
שלח לך - לדעתך, בני איני מצוה לך, אם תרצה שלח, לפי שבאו ישראל ואמרו (דברים א, כב) נשלחה אנשים לפנינו, כמה שנאמר (שם) ותקרבון אלי כלכם וגו', ומשה נמלך בשכינה. אמר אני אמרתי להם שהיא טובה, שנאמר (שמות ג, יז) אעלה אתכם מעני מצרים וגו', חיייהם שאני נותן להם מקום לטעותג בדברי המרגלים למען לא יירשוה

2. רמב"ן במדבר פרשת שלח פרק יג פסוק ב.

אבל ישוב הענין בזה, כי ישראל אמרו כדרך כל הבאים להלחם בארץ נכריה ששולחים לפניהם אנשים לדעת הדרכים ומבוא הערים ובשובם ילכו התרים בראש הצבא להורות לפניהם הדרכים, כענין שנאמר (שופטים א כד) הראנו נא את מבוא העיר, ושיתנו להם עצה באיזו עיר ילחמו תחלה ומאיזה צד יהיה נוח לכבוש את הארץ, וכך אמרו בפירוש (דברים א כב) וישיבו אותנו דבר את הדרך אשר נעלה בה ואת הערים וגו', כלומר הערים אשר נבא אליהן תחילה ומשם נבא בכל הארץ. וזו עצה הגונה בכל כובשי ארצות, וכן עשה עוד משה עצמו שנאמר (להלן כא לב) וישלח משה לרגל את יעזר, וכן ביהושע בן נון (יהושע ב א) שנים אנשים מרגלים, ועל כן היה טוב בעיני משה

ועל דעת רבותינו חטאו באמרם נשלחה אנשים לפנינו, בעבור שהם רואים את ישועת ה' אשר יעשה לה תמיד, והיה להם ללכת אחרי הענין אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת. ומשה קבל מהם, למלאות תאוותם. והיה טעם וייטב בעיני הדבר (דברים א כג), שסבלתי רעתכם והוריתי לעשותו:

והשם צוהו שישלח איש אחד למטה אבותיו וגו' כענין שנאמר בשמואל (ש"א ח ז) שמע בקול העם לכל אשר יאמרו אליך כי לא אאתך מאסו כי אותי מאסו ממלוך עליהם

3. במדבר פרשת שלח פרק יג פסוק יח - כ.

(יח) וראיתם את הארץ מה היא ואת העם הישב עליה הסזק הוא הרפה המעט הוא אסרוב (יט) ומה הארץ אשר הוא יושב בה הטובה הוא אסרעה ומה הערים אשר הוא יושב בהנה הבמחנים אם במבצרים (כ) ומה הארץ השמנה הוא אסרזה הישבה על אסרין והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ והימים ימי בפגרי ענבים

4. במדבר פרשת שלח פרק יג פסוק יח.

(יח) וראיתם את הארץ מה היא ואת העם הישב עליה הסזק הוא הרפה המעט הוא אסרוב:4

5. איור פסוק

שם. והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ.
צ"ב למה הם צריכים להתחזק בשביל לקחת פירות, והרמב"ן מפרש שלא יפחדו בלקחת מפרי הארץ פן יכירו בהם שהם מרגלים, וצ"ב למה יחששו שיחשדו בהם בריגול וכי מרגלים לוקחים מפרי הארץ, והתרגום יב"ע מפרש דוהתחזקתם היינו שיעשו חזקה וכן אכילת הפירות הי' לצורך זה, וצ"ל שיעשו החזקה עבור כל ישראל.

ומ"מ משמע שהם לקחו את הפירות בלי רשות, וכן משמע ממש"כ הכלי יקר דלפי שהימים ימי ביכורי ענבים והבעלים מקפידים על הלקיחה התחזקו והיו לאנשים כי ה' עמכם עכ"ד, והנה למ"ד (ב"ק קי"ג א) גזל עכ"ם אסור צ"ע איך הם לקחו פירות בלי רשות, ואולי הותר להם בהוראת שעה לקחת מפרי הארץ (ובימים שריגלו את הארץ לא ירד להם מן והוצרכו להשיג אוכל בעצמם).

והנה במד"ר (שיר השירים פ"ד על הפסוק שלחין פרס ומנוים) יש מ"ד שהנסכים שהביאו במשך ארבעים שנה שהיו במדבר הי' מאשכול ענבים זה שהביאו המרגלים, וצ"ל שהמרגלים הקדישו את האשכול או דהקדש קנה מהם, ולמ"ד זה אע"פ שכונת המרגלים הי' לדעה, מ"מ יצא מהאשכול דבר טוב שהביאו מזה נסכים למזבח (ולא שייך בזה ענין מצוה הבאה בעבירה).

(טו,מא) אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים אני ה' אלקיכם.

לבאר השנות "אני ה' אלקיכם" פעמים י"ל שהנהגת הקב"ה תוכל להיות בשני אופנים: יש אשר תהיה התגלות אלקותו ית' נראה לעין כל בגלויים נפלאים ועצומים, ויש אשר לא תוכר השגחתו ית', וההנהגה בהסתר פנים והעולם כמנהגו נוהג. אבל חיוב קבלת עול מלכותו ית' קיים בכל מקום ובכל מצב, וזהו "ולא תתורו אחרי לבבכם" ואמרו חז"ל (ברכות יב:) זו מינות, "אני ה' אלקיכם" וחייבים אתם לקבל עולו ית' בין אם ההנהגה היא כזמן "אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים" עד "להיות לכם לאלקים" דהיינו מתן תורה שבתקופה ההיא ראון שם ה' ועוזו ונפלאותיו אשר עשה, אבל לא די בזה אלא שגם אח"כ בזמן ההסתר יש חיוב "אני ה' אלקיכם". וכן מצינו בזמן מרדכי ואסתר שאמרו חז"ל (שבת פח.) שאף שהיה להם לישראל מודעה רבה לאורייתא פ"י שלא קבלו התורה רק במצב של נסים גלויים וגלויי שכינה, מ"מ הדור קבלוה בימי אחשורוש וברש"י מאהבת הנס, פ"י הנסים הנסתרים בימי מרדכי ואסתר. והיינו שעל ידי שהכירו ההשגחה בתוך ההסתר לכן קבלו התורה מחדש קבלה עולמית בכל מקום ובכל מצב שיהיה (ועיי' בדברינו וילך לא,יח). וזהו דיוק הפסוק "אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי וגו' אני ה' אלקיכם".

ובזה יומתק מה שאין להפסיק בין "אני ה' אלקיכם" ל"אמת ויציב" אפ"י בשהייה בעלמא (עיי' ברכות יד. ובאו"ח סי' ס"ו סעי' ה'), שעיינ' בספר סדר היום שהשבח של אמת ויציב שלחו בני הגולה שלא עלו עם עזרא לירושלים, והיינו שבהיותם בין אומות העולם לא ראו התגלות השכינה ושלחו ש"אמת ויציב וכו' וטוב ויפה הדבר הזה" פ"י ה"אני ה' אלקיכם" השני המורה על קבלת עול מלכות שמים בתוך ההסתר.

וכשנדייק בנוסח הברכה נראה שנכפלו כל השבחים להורות על קבלת אלקותו בזמן ב' ההנהגות; "אמת ויציב", הנה "יציב" תרגומו של "אמת" להורות על זמן הגלות שדיברו בלשון ארמי; "ונכון" לעין כל בעת התגלות כבוד שמים, "וקיים" בזמן ההסתר אף שאינו נראה בגלוי; "וישר" בידוע, "ונאמן" כשאין רואים ישירותו ית' בפומבי; וכו'. וזהו כפל "אמת ואמונה (חוק ולא יעבור)" וכו' עזרת אבותינו וכו' מגן ומושיע "להם" בשעת יציאת מצרים וגם "לבניהם אחריהם בכל דור ודור". ודו"ק.